

Advokat advarer mot amerikanske tilstander på jobben: Fyken på dagen

UTEN RETTIGHETER: Amerikanske sjefer kan sparke sine ansatte uten grunn. Glenn Solomon advarer norske tillitsvalgte mot lignende utvikling i Norge.

ARBEIDSLIV

Av Stian Nicolajsen (tekst) og Marthe Amanda Vannebo (foto)

– Minst 75 prosent av amerikanske arbeidere har jobber som er omfattet av regelen om uregulert ansettelse. Det betyr at de kan bli sagt opp når som helst og uten grunn, sier den amerikanske advokaten og forfatteren, Glenn Solomon.

Med sine beskrivelser fra det amerikanske arbeidslivet sjokkerte han forsamlingen av norske fagforeningsfolk på Manifests årskonferanse i går.

Han fortalte blant annet om en klient som hadde funnet ut at sjefen strøk timer fra innleverte timelister. Likevel måtte advokaten fortelle henne at hun etter lovverket kunne bli sagt opp dersom hun gjorde noe med det.

– Generelt er det et overskudd på arbeidskraft i USA. Det gjør at du ikke kan regne med å få en ny jobb dersom du mister den du har, og det gjør folk sårbare og ekstra avhengige av arbeidsgiveren, sier Solomon.

Også relevant for Norge

Selv om hverdagen i det amerikanske arbeidslivet er langt fra den norske, advarte Solomon om at en lignende utvikling kan skje i Norge. Han hadde fått med seg at det nå åpnes for økt bruk av midlertidige ansettelse og påpekte

LAND OF THE FREE: Fortellingene til Glenn Solomon (i midten) fra det amerikanske arbeidslivet satte en støkk i tilhørerne på Manifests årskonferanse. Her er Solomon sammen med Carl I. Hagen (til venstre) og Manifests Magnus Marsdal.

FAKTA

Manifests årskonferanse:

■ Temaet for årets konferanse var framtidens Norge. Blant foredragsholderne var Gerd-Liv Valla, Audun Lysbakken, Leif Sande og Carl Ivar Hagen.

■ Tenketanken arrangerer konferansen hvert år, og i år deltok omkring 800 personer fra fagbevegelse og politikk.

■ Glenn Solomon er privatpraktiserende advokat i Portland i USA og har skrevet boka «You could be fired from reading this book».

■ Solomon deltok under programpunktet «Freedom corner» sammen med Carl I. Hagen, Lars Trägårdh, Anne Dahl og Magnus Marsdal.

at Norges høye organiseringsgrad og et ellers ordnet arbeidsliv ikke betyr at et strengt lovverk ikke er viktig.

– Det er vitalt viktig å beholde strenge regler mot midlertidige ansettelse. Alternativet er at flere bedrifter vil gå over til å bruke midlertidig arbeidskraft, og flere vil bli tvunget til å ta slike jobber med mindre

jobbsikkerhet, sier Solomon.

Delingsøkonomien, der kjøper og tilbyder av tjenester kobles sammen uten at tilbyderen er ansatt i et selskap, er mer utbredt i USA enn Norge. Selv om tjenester som Uber gjør at sjåfører ikke er avhengig av én sjef, sier Solomon at dette ikke er en løsning på arbeidernes manglende jobbsikkerhet.

– Hele markedsiden bak mange selskaper innenfor delingsøkonomien er at arbeidsgiverne skal slippe unna mange av personalkostnadene som er forbundet med ansettelse. I USA er det nå en diskusjon om hvorvidt Uber-sjåfører er ansatte i selskapet eller ikke, ettersom ansettelse gir dem rett på goder de i dag ikke får. En sjåfør får kanskje friheten til å jobbe for seg selv, men etter at man trekker fra drivstoff, tid og andre kostnader, ender han opp med en lønn man ikke kan leve av, sier Solomon.

Ulik frihet

Forfatteren av boka «You could be fired from reading this book» var en del av programmet som sammenlignet friheten i de nordiske landene med USA. I tillegg til Solomon var også den svensk-amerikanske

«Det er vitalt viktig å beholde strenge regler mot midlertidige ansettelse»

GLENN SOLOMON, ADVOKAT

historikeren Lars Trägårdh en del av panelet på konferansen. Han fortalte at de nordiske landene på mange måter er langt mer individualistiske enn USA, og at dersom man havner utenfor arbeidslivet i Norden, står man også utenfor fellesskapet.

– Det nordiske arbeidslivet er godt hvis man er innenfor. Vi kan ha noe å lære av USA ved at det der er enklere å komme inn i arbeidslivet, sier Trägårdh.

stiann@klassekampen.no

Hva er det viktigste teamet på årets Manifest-konferanse?

Stian Olafsen, Raufoss Jern og Metall:

Sekstimers arbeidsdag. Det er et viktig likestillingstiltak og vil være spesielt viktig i tunge yrker med høyt sykefravær. Rundt om på arbeidsplassene er det nok stor uenighet om dette, men på sikt tror jeg vi kan bli enige om kravet.

Tora Vassnes, AUF i Akershus:

Sammenligning av arbeidslivet i USA og Norge. Jeg visste ikke at man så enkelt kunne få sparken i USA, og det var skremmende å høre om. Heldigvis tror jeg ikke at det kan bli like ille i Norge. Vi har mer frihet i Norge enn i USA.

Aud Grandaunet, pensjonist:

Løsarbeidersamfunnet. Vi er heldigvis ikke der enda, men det er i ferd med å komme. Vi må få flere organisert i fagforeningene. Dette kom før flyktningstrømmen og skyldes mer årsaker som var der fra før, som EØS-avtalen.

Geir Innset Lien, Fellesorganisasjonen i Oppland:

Den positive utfordringen med økt antall flyktninger. Måten vi parkerer dem på i dag uten noe aktivitetstilbud eller språkopplæring vil føre til negative ettervirkninger. Det er dyrt å la flyktningene være uvirksomme.

